

Місцевий план зе- леного віднов- лення для Чорт- ківської громади

Короткий зміст

Вступ. Про Чортків

Чортків – місто в Тернопільській області, на заході України, розташоване в північній частині історичного регіону Галицького Поділля, на березі річки Серет. Населення громади становить 37 284 осіб. Основні галузі економіки: виробництво електричного та електронного устаткування для автотранспортних засобів; сільське господарство; лісове господарство; обробна промисловість; харчова промисловість; текстильне виробництво; виробництво та переробка м'яса.

У місцевому плані зеленого відновлення місто визначило пріоритетними такі сектори: енергетика, водопостачання та водовідведення, управління відходами та містобудування.

Залучення зацікавлених осіб

Під час розробки місцевого плану зеленого відновлення були визначені ключові внутрішні та зовнішні зацікавлені сторони та, наскільки це було можливо з огляду на критичну ситуацію в Україні, залучені до процесу, що забезпечило локальну орієнтованість плану та його відповідність потребам і пріоритетам громади. Залучення зацікавлених сторін включало консультації, зустрічі та спільні обговорення з метою збору інформації, узгодження цілей та сприяння формуванню відповідальності за виконання плану.

Концепція зеленого відновлення

Короткострокове відновлення (0-3 роки)

Короткострокова стратегія розвитку Чорткова зосереджена на якнайшвидшому комплексному відновленні території за допомогою містобудівного планування та інвестицій в інфраструктурні проекти. Пріоритетні заходи включають модернізацію критично важливих теплових мереж, забезпечення доступу та підвищення якості питної води, реконструкцію існуючих та будівництво нових мереж систем водопостачання та водовідведення, впровадження системи управління відходами, включаючи освітні заходи для всієї громади, а також розробку комплексних програм просторового та містобудівного планування для забезпечення стійкого та сталого майбутнього.

Середньострокове відновлення (3-10 років)

Концепція розвитку Чорткова передбачає модернізацію систем водопостачання та водовідведення, створення комплексної системи управління відходами та підвищення енергетичної незалежності за рахунок використання відновлюваних джерел енергії. Вона спрямована на забезпечення сталого просторового розвитку, залучення інвестицій для відновлення інфраструктури, підвищення якості життя мешканців та створення комфортних і здорових умов проживання за рахунок використання енергоефективних технологій і скорочення викидів CO₂. Місто розвиватиме свій потенціал у процесі підвищення рівня діджиталізації, диспетчеризації та компетентності комунальних підприємств, а також залучення громадян до участі в житті міста.

Довгострокове відновлення (10+ років)

Чортківська громада планує стати енергонезалежною та кліматично нейтральною завдяки сучасним системам відновлюваної енергії. Це забезпечить стабільне та надійне водопостачання та водовідведення, інтегровану систему управління відходами для зменшення викидів CO₂, а також стійке міське середовище, яке приваблює інвестиції, оптимізує ресурси та покращує якість життя мешканців.

Потреби у сфері зеленого відновлення

Безпекова ситуація в громаді залишається відносно стабільною, проте в регіоні періодично фіксуються сигнали тривоги та ракетні обстріли. Наразі в громаді не ведуться прямі бойові дії, хоча її близьке територіальне розташування до уражених регіонів продовжує становити ризик.

Галузеві виклики сталого розвитку

Пріоритет	Сектор	Основні виклики та потреби у сфері відновлення	Вплив на сталий розвиток
1	Енергетика	Електропостачання: застарілі мережі та обладнання, обмежена потужність енергетичних об'єктів. ЦТ: високі втрати тепла, залежність від викопних видів палива, застарілі мережі та обладнання	CO ₂ , енергобезпека, забруднення повітря

Пріоритет	Сектор	Основні виклики та потреби у сфері відновлення	Вплив на сталий розвиток
2	Управління відходами	Низький рівень культури споживання ресурсів, відсутність сучасних полігонів, нестача технічної інфраструктури	Накопичення відходів, забруднення води та ґрунту
3	Водопостачання та водовідведення	Зношеність мереж та обладнання, високий рівень втрат води, низька енергоефективність, стан зливової каналізації	Забруднення води та ґрунту, доступ до води, енергоефективність, викиди CO ₂
4	Містобудування	Потреба в оновленні актуальних генеральних планів населених пунктів громади та комплексного плану територіального розвитку громади, обмеженість ресурсів (бюджетне фінансування)	Несанкціоноване освоєння територій, які б мали б бути передбачені під рекреаційне призначення

Комплекс заходів у сфері зеленого відновлення

Сектор	Заходи	Додаткові переваги
Енергетика	Модернізація системи тепlopостачання; будівництво сонячних та вітрових електростанцій, систем накопичення енергії	Модернізована система тепlopостачання; підвищення енергетичної незалежності
Управління відходами	Розробка місцевого плану управління відходами; розвиток інфраструктури для переробки відходів; проведення відповідних заходів з метою підвищення рівня поінформованості населення щодо управління відходами	Сучасна система управління відходами, включаючи ефективну систему збору відходів
Водопостачання та водовідведення	Модернізація мереж та обладнання; реконструкція другої черги очисних споруд; будівництво мереж збору дощової води	Модернізовані системи водопостачання та водовідведення
Містобудування	Оновлення документації з містобудування; внесення змін до комплексної програми відновлення; створення загальнодоступної зеленої зони; реалізація проекту «Безбар'єрний маршрут»	Комплексне відновлення території та сталий і збалансований територіальний розвиток

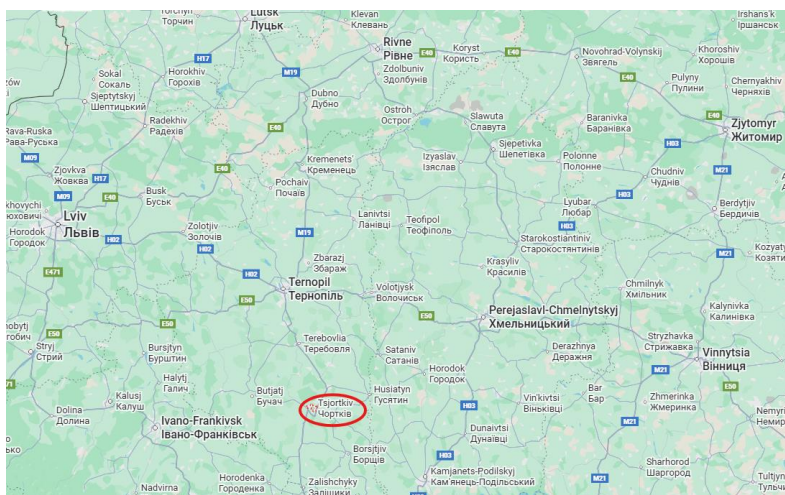
Зміст

1.	Зелене відновлення для Чортківської громади	2
1.1.	Вступ. Про Чортківську громаду	2
1.2.	Існуючі галузеві ініціативи зі сталого розвитку	3
2.	Процес створення місцевих планів зеленого відновлення	5
2.1.	Підсумки діяльності щодо залучення зацікавлених осіб	6
2.2.	Потреби у сфері зеленого відновлення	7
2.3.	Оцінка поточної ситуації	9
3.	Зелене Відновлення	10
3.1.	Концепція зеленого відновлення	10
3.2.	Довгострокова концепція, екологічні цілі та прогалини	10
3.3.	Тенденції; ризики та можливості в сфері зеленого відновлення	11
3.4.	Місцева програма зеленого відновлення	12
3.5.	Зелене відновлення відповідно до цілі 1,5°C	14

1. Зелене відновлення для Чортківської громади

1.1. Вступ. Про Чортківську громаду

До складу міської громади входять: місто Чортків та села Біла, Бичківці, Горішня Вигнанка, Переходи, Пастуше, Росохач та Скородинці. Найбільший населений пункт – м. Чортків, найменший населений пункт – с. Пастуше. Всього в громаді проживало до початку воєнного стану 2022 року – 37752 людини. Станом на лютий 2026 року в громаді проживає 37 284 людини – постійного населення та 2284 - внутрішньопереміщених людей. Адміністративним центром громади є місто Чортків, розташований у лісо-степній зоні Західно-Подільського плато в межах Тернопільської структурно –пластової рівнини на висоті 262 м над рівнем моря в долині річки Серет- лівої притоки Дністра.

Населення територіальної громади: 37 284 та 2284 – внутрішньопереміщені

Площа: 153 км²

Кількість населених пунктів: 8

Офіційно працевлаштоване населення: 4 839

Зареєстровані суб'єкти господарювання: 1 453 фізичних осіб-підприємців та 400 юридичних осіб

Ключові галузі економіки: виробництво електричного та електронного обладнання для транспортних засобів; сільське господарство; лісове господарство; переробна промисловість; харчова промисловість; текстильна промисловість; виробництво та переробка м'яса.

Вплив війни:

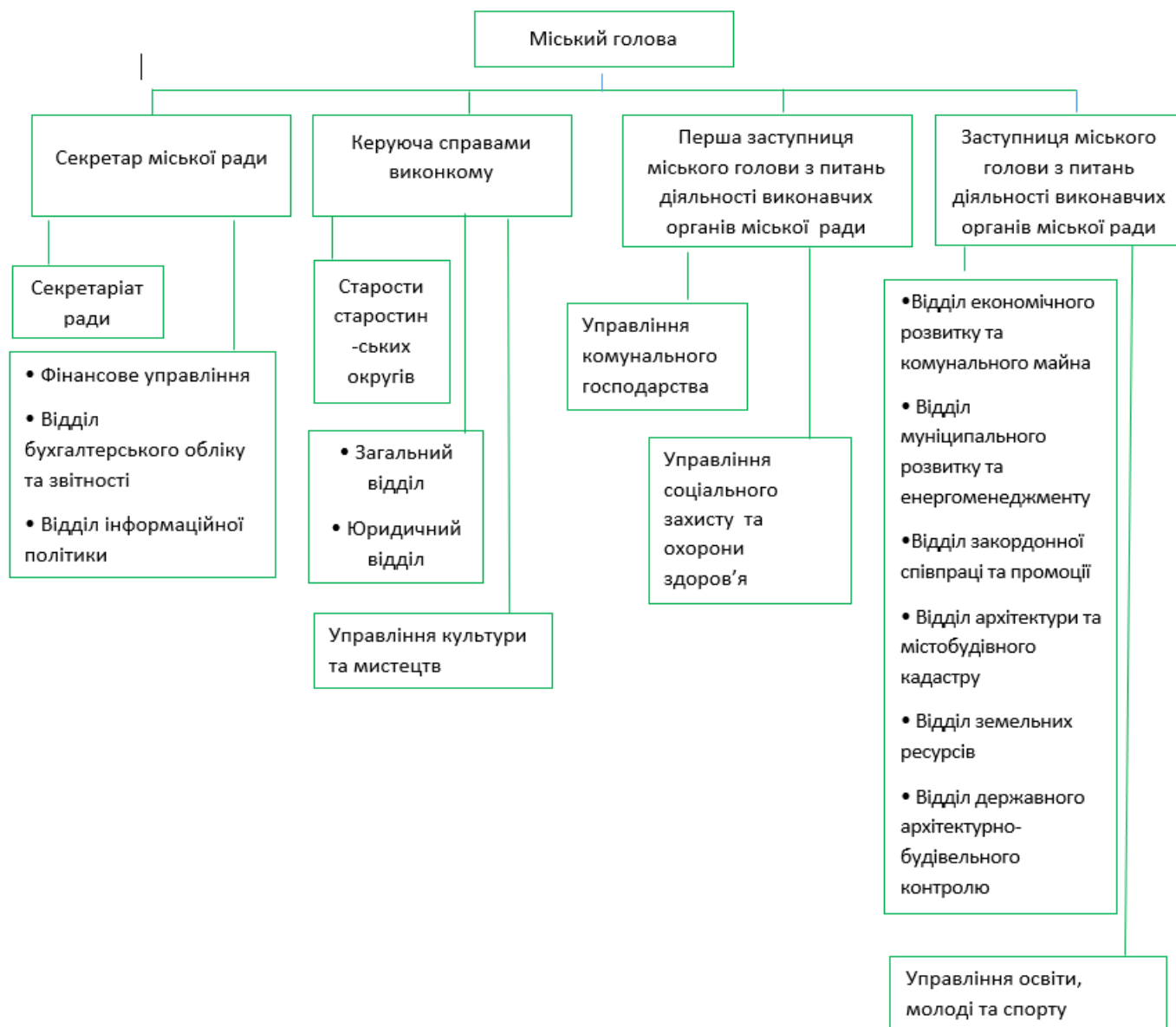
Безпекова ситуація на території муніципалітету залишається відносно стабільною, однак в регіоні регулярно лунає сигнал повітряної тривоги, а також зберігається загроза ракетних обстрілів та атак із використанням безпілотних літальних апаратів. Прямі бойові дії на території муніципалітету не ведуться, проте зберігаються певні ризики для населення, внаслідок близького територіального розташування до районів, що постраждали через російську агресію.

Внаслідок війни було пошкоджено низку будівель та об'єктів комунальної інфраструктури. Зазнала руйнувань колишня міська інфраструктура Чорткова. Зокрема, 11 червня 2022 року виникла надзвичайна ситуація воєнного характеру, яка була спричинена російською збройною агресією.

Також постраждали виробничі потужності комунальних підприємств Чортківської міської ради та об'єкти житлово-комунальної інфраструктури. Комунальні мережі не зазнали значних структурних пошкоджень, проте населення продовжує регулярно потерпати від перебоїв з електропостачанням.

Внаслідок російських авіаударів по енергетичній інфраструктурі Україна зіткнулася з гострою енергетичною кризою, що включає значні перебої в енергопостачанні, суттєвий дефіцит електроенергії та запровадження графіків тимчасових відключень і обмежень у використанні електроенергії. Ці фактори створюють додаткові виклики для суспільства. У муніципалітеті підвищився попит на соціальні послуги, особливо у сфері доступного житла, охорони здоров'я, психологічної підтримки та допомоги вразливим групам населення. Також спостерігається загальна нестача кваліфікованих кадрів у всіх галузях, тому всі заходи з реконструкції потребуватимуть значних зусиль для залучення кадрів до ключових галузей промисловості, а також забезпечення відповідного навчання.

Структура департаментів муніципалітету:

1.2. Існуючі галузеві ініціативи зі сталого розвитку

Наразі муніципалітет реалізує або планує реалізувати низку ініціатив у вибраних пріоритетних секторах. Перелік цих ініціатив, а також їхні цілі наведено в таблиці нижче.

Таблиця 1: Існуючі ініціативи зі сталого розвитку

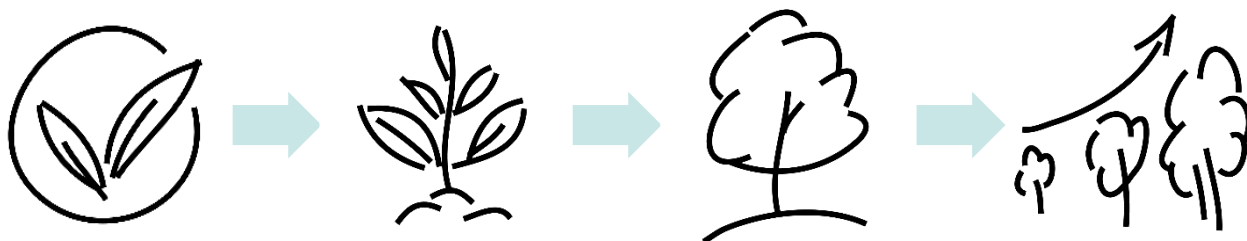
Сектор	Найменування ініціативи	Головні цілі ініціативи
Енергетика	Проект «Сонячний Чортків»	16 сонячних електростанцій (СЕС) на різних об'єктах громадського сектору
	СЕС для водоканалу	Забезпечення надійного водопостачання та економія бюджетних коштів
	СЕС для лікарні	Встановлення чотирьох сонячних електростанцій для забезпечення потреб міської лікарні
	Членство в асоціації Energy Cities – Європейській організації місцевих органів влади у сфері енергетичного переходу	Обмін досвідом та участь у грантових програмах ЄС
	Членство в Асоціації «Енергоефективні міста України»	Підвищення рівня енергоефективності в громаді та впровадження сучасних підходів до енергозбереження
	Підписант Угоди мерів	Реалізація відповідних проєктів та заходів, спрямованих на зниження викидів CO ₂
	Учасник Європейської Енергетичної Відзнаки	Активне втілення відповідних ініціатив, спрямованих на забезпечення ефективного управління у сфері місцевої енергетичної та кліматичної політики
	Співпраця з GIZ (Німецьке товариство міжнародного співробітництва)	Підвищення енергетичної стійкості шляхом впровадження технології розподіленої генерації
	Підтримка ОСББ	Підтримка ОСББ у проведенні заходів з енергомодернізації
	Модернізація котелень	Модернізація та оптимізація роботи шести котелень
Участь у програмі «Енергодім»	Енергомодернізація багатоповерхових будинків	
Відходи	Програма Управління Відходами на 2024-2026 рр.	Покращення екологічної та санітарно-епідеміологічної ситуації та зменшення шкідливого впливу відходів на довкілля. Створення спеціальних пунктів для роздільного збору побутових відходів на всій території громади
	Утилізація небезпечних відходів	Утилізація небезпечних відходів (наприклад, батарейок, ламп) в екологічно безпечний спосіб за активної участі мешканців
Водопостачання та водовідведення	Проекти з модернізації насосних станцій та мереж водопостачання	Зменшення витоків, підвищення надійності водопостачання, поліпшення енергоефективності
	Реконструкція каналізаційної мережі по вулицях Залізнична, Середня, Січових Стрільців, Шопена, Стрімка, Замкова (мікрорайон Залізничний)	Зменшення кількості проривів, підвищення надійності водовідведення, підвищення енергоефективності
	Нові мережі водопостачання та каналізації для індустріального парку «Chortkiv West»	Можливість підключення до мереж водопостачання та водовідведення нових користувачів
Містобудування	Енергоефективність та енергостійкість	Сталий розвиток міста
	Діджиталізація, соціальна підтримка та розвиток інфраструктури	Сталий розвиток міста, залучення інвестицій
	Стратегічне планування	Залучення інвестицій

Під час підготовки цього документу, з метою уникнення дублювання майбутніх заходів, було проведено детальний аналіз поточних та запланованих муніципалітетом ініціатив. Такий підхід не лише врахував дійсні досягнення, але й забезпечив органічну інтеграцію нових рішень в існуючу систему стратегічного планування та структуру розвитку громади.

2. Процес створення місцевих планів зеленого відновлення

Розробка Місцевого Плану Зеленого Відновлення (МПЗВ) реалізується завдяки системному підходу, що складається з чотирьох етапів, як показано на Малюнку 1.

1. Налагодження співпраці з місцевими зацікавленими партнерами, включаючи представників громадськості та місцеве населення, для визначення та формулювання потреб у сфері зеленого відновлення.
2. Оцінка існуючої ситуації в громаді, визначення пріоритетності потреб у сфері зеленого відновлення та вибір секторів, на яких слід зосередитися. Визначення пріоритетності потреб у зеленому відновленні та секторів для концентрації зусиль базується на наведених нижче критеріях:
 - a) Потенційний вплив на суспільство
 - b) Потенційний вплив на навколишнє середовище
 - c) Окреслені потреби муніципалітету
3. Визначення концепції зеленого відновлення та екологічних цілей муніципалітету.
4. Розробка пріоритетних заходів у сфері зеленого відновлення та оцінка потенційних можливостей реалізації відповідно до цілі 1,5°C, зазначеної в Паризькій кліматичній угоді, а також аналіз ризиків і можливостей, що створюються локальними та глобальними тенденціями.

Забір

- Формулювання потреб у зеленому відновленні в короткостроковій (0-3 роки) та середньостроковій (3-10 років) перспективі.

Поточна ситуація

- Оцінка поточних викликів у сфері сталого розвитку.
- Визначення пріоритетності потреб у зеленому відновленні.

Бачення та цілі

- Формування бачення та цілей зеленого відновлення.
- Виявлення перешкод, що можуть завадити реалізації концепції.

Місцевий План Зеленого Відновлення

- Розробка пріоритетних заходів для досягнення бачення та цілей зеленого відновлення.

Малюнок 1: Огляд процесу розробки місцевих планів зеленого відновлення

2.1. Підсумки діяльності щодо залучення зацікавлених осіб

Під час розробки місцевого плану зеленого відновлення були визначені ключові внутрішні та зовнішні зацікавлені сторони та, наскільки це було можливо з огляду на критичну ситуацію в Україні, залучені до процесу, що забезпечило локальну орієнтованість плану та його відповідність потребам і пріоритетам громади. Залучення зацікавлених сторін включало консультації, зустрічі та спільні обговорення з метою збору інформації, узгодження цілей та сприяння формуванню відповідальності за виконання плану.

Внутрішні зацікавлені сторони:

- Чортківська міська рада
- Управління житлово-комунального господарства
- Комунальне підприємство «Чортківське ВУВКГ»
- Комунальне підприємство «Комбінат комунальних підприємств»
- Відділ архітектури та містобудівного кадастру
- Група реалізації проекту «Реконструкція Білівської загальноосвітньої школи I-III ступеня Чортківської міської ради Тернопільської області з інтегрованими дошкільними закладами»
- Відділ земельних ресурсів

Зовнішні зацікавлені сторони:

- Внутрішньо переміщені особи (ВПО)
- Громадські організації (ГО)
- Підприємства
- Мешканці громади
- Об'єднання співвласників багатопверхових будинків, управляючі компанії
- Молодіжна рада
- Комунальні підприємства

Офіційні зустрічі зазначені в таблиці 2 нижче.

Таблиця 2: Огляд діяльності із залучення зацікавлених сторін

#	Назва	Тема	Дата	Назва стейкхолдера	Загальна кількість учасників [#]	Місцеві представники влади [#]	Жінки [%]
1	Семінар 1	SWOT - аналіз	08.07.2025	Робоча група	8	8	63%
	Опитування	Робота над доповненням SWOT – аналізу новими ідеями	14.07.2025	Робоча група, представники міської ради, молодіжної ради, громадських організацій, комунальних підприємств, мешканці	256	182	57%
	Виконання заєдання, обговорення	Визначення потенційних коротко-строкових та середньострокових потреб у секторах	29.07.2025	Робоча група	7	7	71%
2	Семінар2	Визначення пріоритетних секторів	15.08.2025	Робоча група	7	7	71%
	Опитування	Визначення пріоритетних секторів	27.08.2025	Робоча група, представники міської ради, молодіжної ради, громадських організацій, комунальних підприємств, мешканці, ВПО	395	176	36%
	Виконання заєдання, опитування	Визначення ключових зацікавлених сторін у кожному секторі та план їхнього залучення.	09.09.2025	Робоча група	19	6	32%
	Обговорення, головування	Представлення 2-х найкращих проектів від громади	17.10.2025	Робоча група	11	9	64%
3	Семінар 3	Тенденції розвитку Чортківської громади, можливості та ризики	30.10.2025	Робоча група	10	5	50%

#	Назва	Тема	Дата	Назва стейкхолдера	Загальна кількість учасників [#]	Місцеві представники влади [#]	Жінки [%]
	Обговорення, виконання завдання, дискусія	Визначити майбутні тенденції, ризики та можливості, що впливають на наші чотири основні сектори, а також прогалини у знаннях	17.11.2025	Робоча група	10	5	50%
	Обговорення, виконання завдання	Уточнення інформації по потребам у секторі водопостачання та водовідведення	01.12.2025	Водоканал	9	3	56%
		Уточнення інформації по потребам у секторі побутових відходів	03.12.2025	КП «Комбінат комунальних підприємств»	7	3	43%
		Уточнення інформації по потребам у секторі містобудування	03.12.2025	Відділ архітектури та містобудівного кадастру та відділ державного архітектурно-будівельного контролю	6	6	67%
	Виконання завдання, підсумкове обговорення	Уточнення інформації по потребам в обраних секторах	10.12.2025	Робоча група	8	6	50%

2.2. Потреби у сфері зеленого відновлення

Визначення потреб у зеленому відновленні ґрунтувалося на результатах проведених семінарів, інтерв'ю з окремими місцевими зацікавленими сторонами, консультаціях з відповідними муніципальними департаментами, а також експертній оцінці консультантів. Такий підхід дозволив провести комплексну оцінку поточного стану інфраструктури та основних систем життєзабезпечення громади, а також визначити ключові виклики та можливості для сталого розвитку громади.

Особливу увагу було зосереджено на визначенні короткострокових (0-3 роки) та середньострокових (3-10 років) пріоритетів, спрямованих на підвищення рівня енергоефективності, екологічної безпеки, надійності критично важливої інфраструктури та загальної якості життя мешканців. Визначені пріоритети відображають найбільш нагальні потреби громади та формують основу для реалізації заходів з відновлення у секторах енергетики, водопостачання та водовідведення, управління відходами та містобудування.

У Таблиці 3 нижче наведено орієнтовний огляд коротко- та середньострокових потреб у зеленому відновленні.

Таблиця 3: Коротко- та середньострокові потреби у зеленому відновленні

Пріоритети на 0-3 роки			Пріоритети на 3-10 років		
Пріоритет	Опис	Сектор	Пріоритет	Опис	Сектор
1	Соціально важливі об'єкти підключені до централізованого тепlopостачання: 32 заклади (лікарні, ліцеї, дитячі садки) та 10 державних установ (університети, поліція, коледжі, гуртожитки), тому важливо провести ремонтні роботи на критичних ділянках мереж, замінити обладнання на енергозберігаюче.	Енергетика — Теплопостачання	1	Підвищення енергонезалежності: зменшення споживання електроенергії, виконання зобов'язань громади щодо скорочення викидів CO ₂ , розвиток ВДЕ, наближення до кліматичної нейтральності.	Енергетика

Пріоритети на 0-3 роки			Пріоритети на 3-10 років		
Пріоритет	Опис	Сектор	Пріоритет	Опис	Сектор
2	Створення системи управління відходами: залучення інвестицій та створення ефективної системи збору відходів, включаючи сортування, переробку та безпечну утилізацію, є критично важливими завданнями для соціального та екологічного благополуччя громади. Операційна ціль: модернізація технічної бази підприємств та розвиток інфраструктури для переробки відходів.	Управління відходами	2	Впровадження системи управління відходами. Покращення соціально-економічної, екологічної ситуації в регіоні, зменшення викидів CO ₂ , налагодження системи збору відходів: сортування, переробка.	Управління відходами
3	Забезпечення належної якості питної води: ремонт/реконструкція водопровідних мереж та обладнання, будівництво нових мереж. Зменшення витрат, забезпечення безперебійного водопостачання є критично важливими процесами для життя та гігієни населення. Також необхідно гарантувати доставку питної води у ті райони, де вона відсутня. Ремонт та будівництво нових мереж водовідведення, збільшення потужностей очисних споруд. Зменшення обсягів фінансових витрат та забруднення поверхневих вод, забезпечення належного рівня водовідведення та покращення екологічної ситуації в регіоні.	Водопостачання та водовідведення	3	Модернізація системи водопостачання та водовідведення. Стратегічна мета: модернізація системи водопостачання та водовідведення. Операційна мета: ремонт аварійних ділянок мереж та заміна існуючих мереж водопостачання та водовідведення.	Водопостачання та водовідведення
4	Короткострокові потреби зосереджені на реалізації конкретних проєктів та фінансуванні поточних пріоритетів. Операційна ціль: впровадження заходів з комплексного відновлення території громади, включаючи оновлення та актуалізацію містобудівної документації, залучення інвестицій для реалізації проєктів розвитку та відновлення інфраструктури. Обґрунтування пріоритету: комплексне відновлення території є ключовим завданням.	Містобудування	4	Сталий територіальний розвиток. Операційна ціль: забезпечення сталого та збалансованого розвитку територій шляхом ефективного використання наявних ресурсів, відновлення пошкодженої інфраструктури та створення комфортного і безпечного середовища для мешканців. Відновлення інфраструктури, залучення інвестицій та сталий розвиток мають важливе значення, оскільки вони сприятимуть економічному зростанню та підвищенню якості життя мешканців. Підвищення рівня комфорту та забезпечення здорового мікроклімату: наближення спожив-	Містобудування

Пріоритети на 0-3 роки			Пріоритети на 3-10 років		
Пріоритет	Опис	Сектор	Пріоритет	Опис	Сектор
				вання енергоресурсів комунальними закладами до мінімального та раціональне споживання енергоресурсів шляхом комплексної термомодернізації, впровадження новітніх енергоефективних технологій та стандартів. Зменшення енергоспоживання, викидів CO ₂ , покращення стану та подовження терміну експлуатації будівель.	

2.3. Оцінка поточної ситуації

Підсумовуючи всю інформацію, зібрану в процесі оцінки, включаючи аналіз даних, що були надані муніципалітетом, а також роботу на семінарах, консультації з відповідними муніципальними департаментами та інші форми взаємодії, було підготовлено висновок щодо поточної ситуації в муніципалітеті та визначено пріоритетні сектори для відновлення.

Вибір пріоритетних секторів ґрунтується на комплексному аналізі основних проблем, рівні зношеності інфраструктури, наслідках війни, а також потенційному внеску запропонованих заходів у зменшення негативного впливу на навколишнє середовище та зміцнення стійкості громади.

У Таблиці 4 нижче представлені основні виклики та потреби у сфері відновлення пріоритетних секторів, а також ключові екологічні та кліматичні фактори впливу, пов'язані з поточним станом цих секторів.

Таблиця 4: Галузеві виклики сталого розвитку

Пріоритет	Сектор	Основні виклики та потреби у сфері відновлення	Вплив на сталий розвиток
1	Енергетика	Електропостачання: застарілі мережі та обладнання, обмежена потужність енергетичних об'єктів. ЦТ: високі втрати тепла, залежність від викопних видів палива, застарілі мережі та обладнання	CO ₂ , енергобезпека, забруднення повітря
2	Управління відходами	Низький рівень культури/екосвідомість мешканців у поводження з відходами, відсутність сучасних полігонів, нестача технічної інфраструктури	Накопичення відходів, забруднення води та ґрунту
3	Водопостачання та водовідведення	Зношеність мереж та обладнання, високий рівень втрат води, низька енергоефективність, незадовільний стан зливової каналізації	Забруднення води та ґрунту, доступ до води, енергоефективність, викиди CO ₂
4	Містобудування	Потреба в оновленні актуальних генеральних планів населених пунктів громади та комплексного плану територіального розвитку громади, обмеженість ресурсів (бюджетне фінансування)	Несанкціоноване освоєння територій, які б мали б бути передбачені під рекреаційне призначення

3. Зелене Відновлення

3.1. Концепція зеленого відновлення

Короткострокове відновлення (0-3 роки)

Короткострокова стратегія розвитку Чорткова зосереджена на якнайшвидшому комплексному відновленні території за допомогою містобудівного планування та інвестицій в інфраструктурні проекти. Пріоритетні заходи включають модернізацію критично важливих теплових мереж, забезпечення доступу та підвищення якості питної води, реконструкцію існуючих та будівництво нових мереж систем водопостачання та водовідведення, впровадження системи управління відходами, включаючи освітні заходи для всієї громади, а також розробку комплексних програм просторового та містобудівного планування для забезпечення стійкого та сталого майбутнього.

Середньострокове відновлення (3-10 років)

Концепція розвитку Чорткова передбачає модернізацію систем водопостачання та водовідведення, створення комплексної системи управління відходами та підвищення енергетичної незалежності за рахунок використання відновлюваних джерел енергії. Вона спрямована на забезпечення сталого просторового розвитку, залучення інвестицій для відновлення інфраструктури, підвищення якості життя мешканців та створення комфортних і здорових умов проживання за рахунок використання енергоефективних технологій і скорочення викидів CO₂. Місто розвиватиме свій потенціал у процесі підвищення рівня діджиталізації, диспетчеризації та компетентності комунальних підприємств, а також залучення громадян до участі в житті міста.

Довгострокове відновлення (10+ років)

Чортківська громада планує стати енергонезалежною та кліматично нейтральною завдяки сучасним системам відновлюваної енергії. Це забезпечить стабільне та надійне водопостачання та водовідведення, інтегровану систему управління відходами для зменшення викидів CO₂, а також стійке міське середовище, яке приваблює інвестиції, оптимізує ресурси та покращує якість життя мешканців.

3.2. Довгострокова концепція, екологічні цілі та прогалини

Таблиця 5: Довгострокове концепція, екологічні цілі та прогалини

Сектор	Довгострокова концепція	Цілі	Прогалини
Енергетика	Розвиток енергонезалежної, кліматично нейтральної громади шляхом використання сучасних, ефективних та відновлюваних систем енерго- та теплопостачання	Ціль 1. Модернізувати систему теплопостачання.	Недостатній рівень діджиталізації та диспетчеризації комунального підприємства.
		Ціль 2. Підвищити енергетичну незалежність громади.	Недостатній рівень компетентності в оцінці вітрового потенціалу та реалізації вітрових електростанцій.
Управління відходами	Інтегрована та стійка система управління відходами, яка зменшує викиди CO ₂ та водночас покращує якість навколишнього середовища та соціально-економічне благополуччя в регіоні.	Ціль 1. Розробити систему управління відходами.	Відсутність достатніх місцевих ресурсів для розробки системи управління відходами. Низький рівень компетентності щодо екологічного статусу, адаптації до зміни клімату та розробки належних заходів.
		Ціль 2. Впровадити ефективну систему збору відходів.	Оцінка потенціалу генерації відходів у громаді. Низький рівень участі громадян.

Сектор	Довгострокова концепція	Цілі	Прогалини
Водопостачання та водовідведення	Надійне, ефективне та екологічно стійке водопостачання та водовідведення, включаючи очищення стічних вод, що гарантує наявність безпечної питної води та належних санітарних умов для всіх мешканців громади.	Ціль 1. Модернізувати системи водопостачання та водовідведення, а також очисні споруди.	Аналіз втрат та оцінка потенціалу систем водопостачання та водовідведення, а також очисних споруд. Недостатня компетенція комунальних підприємств щодо гідравлічного навантаження в системах водопостачання, водовідведення та на очисних спорудах. Низький рівень компетентності в оцінці теплового потенціалу стічних вод та використанні теплових насосів.
		Ціль 2. Збільшити доступ населення до питної води та поліпшити екологічний статус громади.	Відсутність інформації про впровадження нових ефективних технологій, передових практик в управлінні системами водопостачання та водовідведення, процесами очищення стічних вод та заходами, спрямованими на зменшення втрат води.
Містобудування	Стабільне, інклюзивне та енергоефективне міське середовище, яке розумно використовує ресурси, приваблює інвестиції та забезпечує високу якість життя для всіх мешканців.	Ціль 1. Провести комплексне відновлення території громади.	Недостатня спроможність реалізувати нові (нестандартні) проекти шляхом організації архітектурних конкурсів на ранніх етапах.
		Ціль 2. Забезпечити сталій та збалансований територіальний розвиток.	Відсутність єдиної та комплексної концепції розвитку громади через відсутність ключових стратегічних планових документів.

3.3. Тенденції; ризики та можливості в сфері зеленого відновлення

Сектор	Тенденції	Ризики	Можливості
Енергетика	Сонячна енергія, вітрові електростанції та накопичення енергії; термомодернізація будівель	Фінансові та технічні фактори впливу; тривалий термін впровадження інновацій та високі витрати; брак енергії; брак коштів; низька громадська ініціатива	Зменшення навантаження на місцеву електромережу; скорочення споживання електроенергії; нові високовольтні мережі; автономна робота комунальних підприємств; модернізація будівель; опалення, охолодження та гаряче водопостачання
Управління відходами	Комплексна система управління відходами; роздільний збір, компостування тощо; стимулювання екологічно ефективної поведінки; відходи як цінний ресурс; поліпшення екологічної безпеки	Звалище переповнене; високі витрати, брак обладнання та персоналу; зручність ставиться вище екологічної сталості	Нові методи управління відходами та переробки; спеціальні контейнери та їх відповідне кольорове маркування; збереження природних ресурсів; економічні вигоди та зменшення впливу на довкілля; відновлювані джерела енергії, енергоефективність
Водопостачання та водовідведення	Водопостачання та водовідведення	Водопостачання та водовідведення	Водопостачання та водовідведення

Сектор	Тенденції	Ризики	Можливості
Містобудування	План просторового розвитку та комплексна концепція розвитку; цільові (місцеві) проекти, спрямовані на розвиток інфраструктури, соціальне житло, зони громадського користування	Хаотичний розвиток; неефективне використання ресурсів; соціальна напруга; екологічні проблеми; повільний економічний розвиток; загрози реалізації пріоритетів якісного та всебічного розвитку; ризики, що впливають на безпеку, економіку, соціальне благополуччя та навколишнє середовище	Розробка ефективного механізму управління територією громади; забезпечення формування якісних базових даних для підготовки містобудівної документації; реалізація нових (нестандартних) проектів через архітектурні конкурси; формування забудованого середовища громади
Загальні положення	Продовження воєнного стану; відтік населення; ВПО; зміна клімату; відновлювані джерела енергії та децентралізоване енергопостачання; індустріальний парк	Забруднення; втрата робочої сили; нестача житла та робочих місць; витрати на адаптацію; сезонність, що впливає на фотоелектричну енергію та вітроенергетику; збільшення споживання електроенергії та води; збільшення обсягів відходів; викиди CO ₂ .	Економічно-соціальні стратегії розвитку громади, спрямовані на безпеку та зміну моделі поведінки; автоматизація/роботизація та дистанційне керування; поліпшення умов життя; нова робоча сила та досвід, що компенсують дефіцит необхідних фахівців; циклічне мислення з ефектом синергії; енергетична незалежність; економічний розвиток

3.4. Місцева програма зеленого відновлення

Таблиця 6: Місцева програма зеленого відновлення

СЕКТОР	Екологічна ціль	ПРІОРИТЕТ	Заходи	Показник	Вихідні дані	Ціль	Термін
Енергетика	Ціль 1. Модернізація системи теплопостачання	6	Крок 1.1 Модернізація системи теплопостачання: - Оновлення схеми теплопостачання	Стан готовності документу	20%	100%	2026
			- Оптимізація роботи системи теплопостачання	Втрати тепла, %	25%	10%	2027
			- Встановлення енергозберігаючого обладнання: • заміна котлів • заміна циркуляційних насосів	кількість, од. кількість, од.	0 0	11 10	2029 2029
			- Ремонт або заміна пошкоджених ділянок трубопроводу на попередньо-ізольовані	% відремонтованих / замієних ділянок трубопроводу	80%	100%	2028
			-Заміна надземних труб на попередньо-ізольовані підземні труби	км (в двотрубному обчисленні) замієного трубопроводу	0	0.310	2030
			- Впровадження системи диспетчеризації та моніторингу	% виконання	0 %	100%	2028
			Крок 2.1 Продовження реалізації проекту «Сонячний Чортків»: - Встановлення сонячних електростанцій на об'єктах комунального господарства (дитячі садки, адміністративні будівлі тощо) - Оснащення їх системами накопичення енергії (ESS)	потужність генерації	0.57 МВт	1 МВт	2027
				ємність УЗЕ	0.22 МВт-год	3 МВт-год	2030

СЕКТОР	ЕКОЛОГІЧНА ЦІЛЬ	ПРІОРИТЕТ	Заходи	Показник	Вихідні дані	Ціль	Термін	
	Ціль 2. Підвищення енергетичної незалежності громади	5	Крок 2.2 Впровадження проектів розподіленої генерації: - Сонячна електростанція (СЕС)	потужність генерації	0	від 7,8 МВт	2027	
			- Вітрові електроустановки (ВЕС)	потужність генерації	0	від 18,6 МВт	2030	
			- Устаткування зберігання енергії	ємність УЗЕ	0	від 12 МВт-год	2030	
			- Когенераційна установка (КГУ)	потужність	0	5,7 МВт	2030	
			Крок 2.3 Будівництво підстанції та мереж	потужність підстанції	6,3 МВА	32 МВА	2027	
			Крок 2.4 Розробка місцевого енергетичного плану	Готовність документу, %	35%	100%	2026	
Водопостачання та водовідведення	Ціль 1. Модернізація систем водопостачання та водовідведення, а також очисних споруд	3	Крок 1.1 Реконструкція мереж водопостачання/водовідведення та очисних споруд: - Перевірити технічний стан системи водопостачання/ водовідведення, насосних станцій	% проведеного обстеження	30%	100%	2026	
				- Ремонт/заміна пошкоджених ділянок трубопроводів	% замінені ділянок	19%	100%	2030
				- Придбати та встановити нові енергоефективні насоси	% замінені насосів	30%	90%	2030
				Крок 1.2 Реконструкція існуючих резервуарів чистої води	3170 куб. м	0	3170	2030
				Крок 1.3 Реконструкція другої фази очисних споруд	% впровадження	0%	100%	2030
		Ціль 2. Покращити доступ населення до питної води та поліпшити екологічне становище громади	4	Крок 1.4 Впровадження системи диспетчеризації: • гідродинамічний розрахунок • геоінформаційна система (ГІС) • система SCADA	% впровадження	0%	100%	2030
				Крок 2.1 Будівництво нових мереж (розширення) систем водопостачання/водовідведення, очищення стічних вод: - Прокладання мереж водопостачання та насосних станцій	% впровадження	0%	100%	2030
				- Будувати нові резервуари чистої води	Об'єм, куб.м.	0	2000	2028
				- Прокладання мереж водовідведення	% впровадження	0%	100%	2030
				- Проведення геологічних досліджень на наявність підземних вод	% території громади	0%	100%	2030
			- Буріння нових прісноводних свердловин	Кількість свердловин	0	5	2030	
			Крок 2.2 Оновлення правил приймання стічних вод	% готовності документу	0%	100%	2026	

СЕКТОР	ЕКОЛОГІЧНА ЦІЛЬ	ПРІОРИТЕТ	Заходи	Показник	Вихідні дані	Ціль	Термін
			Крок 2.3 Будівництво мережі збору дощових вод та їх очищення	% впровадження	0%	100%	2030
Відходи	Ціль 1 Розвинути систему управління відходами	1	Крок 1.1 Розробка місцевого плану управління відходами	% готовності документу	0%	100%	2026
	Ціль 2. Впровадити ефективну систему збору відходів	2	Крок 2.1 Розвиток інфраструктури для переробки відходів: - Облаштування контейнерних майданчиків для роздільного збору відходів - Придбання сіток для збору ПЕТ-пляшок	% впровадження	50%	100%	2030
			- Будівництво об'єкту оброблення відходів (сортувальна станція, компостувальна станція, місце для тимчасового зберігання відходів) - Рекультивация існуючого сміттєзвалища - Усунути несанкціоновані звалища	% впровадження	0%	100%	2029
			- Облаштування локальних станцій збору вторинної сировини в селах громади	% впровадження	65%	100%	2030
			- Придбання спецтехніки: * сміттєвоз * великогабаритний вантажний автомобіль для перевезення відходів * екскаватор	Кількість, од. Кількість, од. Кількість, од. Кількість, од.	0 0 0 0	7 1 1 1	2029 2029 2029 2029
			- Придбання баків	Кількість, од.	4687	8000	2029
			Крок 2.2 Проведення інформаційних кампаній щодо переваг сортування та переробки з метою формування екологічної поведінки населення	% населення, яке сортує	10%	100%	2030
			Крок 2.3 Реалізація пілотного проекту «Від еко-родини до чистої громади!»	% впровадження	0%	100%	2030
Містобудування	Ціль 1 Провести комплексне відновлення території громади	8	Крок 1.1 Розробка комплексного плану просторово-го розвитку	% готовності документу	0%	100%	2030
			Крок 1.2 Внесення зміни до комплексної програми відновлення	% готовності документу	85%	100%	2026
	Крок 1.3 Розробка комплексної зеленої зони громади	% готовності документу	10%	100%	2030		
	Ціль 2. Забезпечити сталий та збалансований територіальний розвиток	7	Крок 2.1 Впровадження геопорталу містобудівного кадастру	% готовності документу	10%	100%	2030
			Крок 2.2 Впровадження Програми «Безбар'єрний маршрут Чортківської міської територіальної громади»	% впровадження	15%	100%	2030

3.5. Зелене відновлення відповідно до цілі 1,5°C

Запропонований місцевий план зеленого відновлення, цілі та заходи, проведення яких ним передбачено, відповідають цілям Паризької угоди щодо обмеження зростання температури до 1,5 градуса, про що йдеться нижче:

- Енергетика** Паризька угода закликає до якнайшвидшого переходу до використання екологічно чистих, енергоефективних та кліматично стійких енергетичних систем з метою стримування глобального підвищення температури та посилення енергетичної безпеки. Модернізація систем теплопостачання, збільшення використання відновлюваних джерел енергії та вдосконалення енергетичного планування на місцевому рівні є ключовими факторами для досягнення цих цілей. Цілі та заходи, передбачені вищезазначеним планом, безпосередньо сприяють реалізації цих завдань шляхом:
- Зменшення викидів парникових газів за рахунок підвищення енергоефективності та використання відновлюваних джерел енергії
 - Підтримка переходу до низьковуглецевих систем опалення та електропостачання
 - Підвищення стійкості та енергетичної незалежності на рівні громади
 - Забезпечення довгострокового стратегічного енергетичного планування, що відповідає кліматичним вимогам
- Водопостачання і водовідведення** Паризька угода визначає, що зміни клімату безпосередньо впливають на доступність води, її якість та інфраструктуру водопостачання, і підкреслює необхідність підвищення стійкості до кліматичних змін, енергоефективності та сталого розвитку. Сучасні, ефективні та стійкі системи водопостачання та водовідведення також сприяють зменшенню викидів парникових газів завдяки зниженню енергоспоживання та викидів метану. Цілі та заходи, викладені у вищезазначеному плані, відповідають Паризькій угоді, оскільки сприяють як пом'якшенню наслідків зміни клімату, так і адаптації до них, оскільки вони передбачають:
- Зменшення викидів парникових газів завдяки підвищенню енергоефективності та зменшенню викидів метану
 - Посилення стійкості систем водопостачання та водовідведення до кліматичних коливань та надзвичайних ситуацій
 - Захист водних ресурсів та екосистеми, необхідні для тривалої адаптації до зміни клімату
 - Покращення інституційної спроможності та доказове проєктування та функціонування
- Управління відходами** Паризька угода підкреслює важливість зниження рівня викидів парникових газів у всіх секторах, включаючи управління відходами, а також сприяння ефективному використанню ресурсів, реалізації принципів циклічної економіки та сталому розвитку. Цілі та заходи, викладені у вищезазначеному плані, відповідають цим завданням, оскільки сприяють зниженню шкідливих викидів, запобіганню утворенню метану та довгостроковій трансформації системи. У підсумку зазначені цілі та заходи:
- Сприяють скороченню викидів метану та інших парникових газів від утилізації відходів
 - Сприяють переробці та повторному використанню матеріалів, знижуючи викиди на всіх етапах
 - Сприяють зміні поведінки, інституційній спроможності та довгостроковій стійкості системи
- Містобудування** Паризька угода визначає, що стійке до кліматичних змін, інклюзивне та низьковуглецеве містобудування є необхідною умовою для досягнення глобальних кліматичних цілей. Інтегроване просторове планування, зелена інфраструктура та інклюзивний дизайн сприяють зменшенню викидів парникових газів, покращують адаптацію до наслідків зміни клімату та підтримують сталий розвиток. Цілі та заходи, передбачені планом, відповідають цим завданням і дають змогу:
- Інтегрувати заходи з пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до них у процес відновлення та планування території
 - Посилити стійкість за допомогою зеленої інфраструктури та природоохоронних рішень у зелених зонах
 - Розвивати інституційний потенціал та доказове проєктування.